

acció ciutadana

setmanari nacionalista

d'esquerra

L'inefable senyor Royo

Aquest pallasso que, des de l'adveniment de la República ha estat l'atracció màxima del circ nacional, en la seva especialització de catalanofòbia, després d'un temps de no fer el ximple i tenint emmagatzemats una sèrie d'acudits pocasoltes, dels que l'han fet cèlebre (en competència amb els Ramper, Alady i demés estrelles de varietats) ha donat aquests dies una nova audició del seu humor atrotinat, aprofitant un dinar que els amics de la "única y indivisible" li han ofert.

Els espeternecs del clown vallisoletà no ens vénen pas de nou. Hi estem acostumats i, quan, com ara esdevé un parèntesi massa llarg en la seva actuació, el trobem a faltar. Es com un mal vicí. Perquè nosaltres, posats a triar, preferim mil vegades les entrades còmiques del divertidíssim i inofensiu Royo, a l'actuació tràgico-grotesca d'aquell "ché" malcarat i lleig, que per atzars del destí cavernari ocupa la presidència (encara que sense presidir) del govern dit de la República. Fet i fet, el Royo almenys hi té la mà trençada en això de fer bestieses, mentre que l'altre, en voler imitar-lo des de l'escenari en el qual sense ell saber-ho, es troba, cau en pitjor dels ridículs: en el ridícul de la compassió per haver de dir i fer bestieses al dictat d'unes bèsties majors que es mouen entre bastidors.

Ho recollirem aquí totes les extravagàncies que després de menjar i beure, vomità el distingit catedràtic; sentiríem ofendre la seva modèstia i que, molestat per l'elogi, no volgués continuar

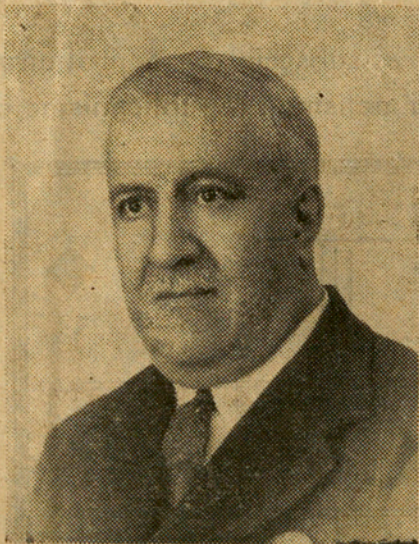
alegrant-nos l'existència en les nostres hores de lleure. Però sí que volem esmentar, per a rectificar-la degudament (que ja és molt d'atreuiment per part nostra) una de les ximpleries dites, no precisament pel que té de ximpleria sinó per haver estat dita ja diverses vegades. Assegura el Royo que els catalans organitzarem un tren especial per a retornar l'Estatut a Madrid. I en això sofreix una equivocació formidable el pallasso centralista, perquè en tot cas el tren que organitzarà Catalunya, serà per a recollir i traslladar a un sanatori a tots aquells que el sol roent de la meseta i uns segles de domini i absorció, els hi han pertorbat les facultats mentals.

I en quan a retornar l'Estatut, no s'hi amoïni el senyor Royo. El dia que ens faci nosa, perquè la incomprensió de certa mena de gent ens privi aquells moviments necessaris per a viure dignament, el llançarem banda enllà de l'Ebre, i tornarem a proclamar la somniada i enyorada República catalana, no per a desvincular-nos definitivament de la resta de les terres germanes d'Ibèria, sinó per anar a la implantació de la República federal, la única que en possibilitar el màxim desenvolupament de tots els pobles, estreny més els llaços de germanor i convivència entre ells i impossibilita el reviscolament d'aquesta espècie despitada, egoista i incomprensiva, que al voltant d'una taula, els pallassos en to menor, obsequien amb un banquet i una garba d'aufals a un pallasso màxim.

Josep Puig d'Asprer

Un home de la vella guàrdia radical; un ciutadà íntegre i sencer que conegué les fibrades punxants de la dictadura primoriverista; un català de cor. La seva antiga amistat amb el "caudillo", amistat nascuda i afermada en aquelles lluites violentes de les primeries del segle, quan l'avui revolucionari pedit, volia encendre Barcelona pels quatre costats, volia destruir els registres de la propietat i aconsellava la violació de novícies, feia que Josep Puig d'Asprer, malgrat la sinuositat de l'actual política llerrouxista, continués al partit en el qual militava de tota la vida.

La seva lleialtat i honradesa política, quedaren abastament palesades en la discussió de l'Estatut Català a les Corts Constituents, quan l'aleshores diputat gironí, mantingué el compromís contret amb els seus electors, defensant tothora amb el seu vot i la seva paraula la voluntat del poble català, en contraposició amb l'actitud vacil·lant i ambigua de la minoria parlamentària a la qual pertanyia.

JOSEP PUIG D'ASPRER

I aquesta honestetat del vell polític radical, s'ha posat de manifest amb més relleu, en dimitr suara la Presi-

dència de la Comissió Mixta dels traspasos de serveis a la Generalitat, per no estar conforme amb les coaccions de què era objecte per part dels que, darrera la cortina, dirigeixen la política absurda del govern de l'autonomista (?) Samper. En interpretar fidelment la Constitució en un sentit àmpliament liberal i democràtic i trobar obstacles i entrebancs per part dels que més curosament havien de vetllar per a què aquelles essències no fossin escarnides ni desvirtuades, la seva dignitat republicana i la seva consciència catalana, s'han rebel·lat justament indignades, i junt amb la dimissió de President de la Comissió, Josep Puig d'Asprer, creiem que amb sacrifici i dolor, ha cursat la baixa de militant del partit radical.

En aquesta avinentesa ACCIÓ CIUTADANA i amb ella tots els republicans de les comarques gironines, renoven al seu antic diputat, tota l'estima i consideració guanyades en una llarga vida de lluita pels ideals que ens són comuns.

VIDA PARLAMENTÀRIA

La nova etapa

El Parlament de Catalunya ha tornat al treball. Són moltes les lleis que esperen ésser dictades per tal d'anar organitzant la nova Catalunya. Però, primordialment, l'ocupació primària d'aquesta nova tongada parlamentària és la Llei dels pressupostos. Per a la discussió i aprovació d'aquesta Llei, hauria estat ben convenient la presència de tots els Diputats que tenen la responsabilitat de la representació popular dintre el Parlament. Tampoc la Lliga ho ha comprès així, i deixa tota la responsabilitat dels pressupostos a l'Esquerra. I aquest partit, conscient de la seva significació, de la seva obra, i del camí a seguir per Catalunya, no defuig la responsabilitat absoluta i íntegra d'ordenar els pressupostos pels quals deu regir-se l'administració de casa nostra, i sens dubte imprimirà en aquesta Llei les directives constructores que són norma del seu ideal i del seu programa.

Consignem amb satisfacció la nombrosa concurrència —signe de vitalitat— de diputats, periodistes i visitants pels salons i passadissos del Palau del Parlament. Arreu es fan rotllos que comenten amb viva veu tota l'actualitat política, que fan deduccions de certes ac-

tituds, que procuren endevinar el secret de possibles solucions a tants problemes polítics que es presenten constantment a Catalunya. Les relacions entre el Govern d'Espanya i el Govern de Catalunya, són temes inexhauribles de discussió, matisats per l'interès polític extraordinari que contenen, tant per la solució del moment com per la transcendència en el futur. Consignem amb satisfacció que ni una espurna de derrotisme, en relació al sentit autònom de Catalunya, s'ha sentit en cap moment. Si es pogués definir aquest estat de consciència, diríem que el mot d'ordre és Catalunya per damunt de tot. La realitat de Catalunya autònoma, amb els seus drets indestructibles, s'imposa absolutament.

En el saló de sessions van elaborant-se, prenent estat legal els projectes de les comissions. Entre les diferents lleis discutides o en plena discussió, hi ha la de Coordinació i control sanitaris públics, la de la capacitat jurídica de la dona, la de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, etc. Una tongada de treball que serà llarga i profitosa, mentre els elements de Lliga Catalana van llaurant la lluna.

Recta administració al nostre Ajuntament

Sota les ordres de l'Alcalde de l'Esquerra, el construir nínxols del cementiri de Girona costaren unes 60 pessetes. Ara, sota les ordres de l'Alcalde de la Lliga, el construir nínxols al mateix cementiri costa unes 90 pessetes.

Això se'n diu tenir vista i tacte financer, principalment quan el poble paga.

* * *

En la darrera sessió del ple del nostre Ajuntament, el regidor d'Esquerra senyor Dalmau, demostrà als senyors regidors de Lliga Catalana que en l'administració de Girona no hi tenen la cura necessària, en pagar quasi el doble d'unes obres que, quan l'Esquerra governava, costava a l'Ajuntament gironí. I d'aquesta recta fiscalització els senyors lligueros, al no saber quins termes oposar-hi, diuen que el senyor Dalmau va contra els obrers.

Els veritables obrers, senyors regidors i senyors lligueros ja saben encara fer distincions i recorden amb complaença el pas del senyor Dalmau per aquesta Alcaldia.

És que potser les obres efectuades al cementiri de Girona, encomanades per homes i dignes companys nostres de l'Esquerra, les feren executar a algun senyor rentista?

Això no ho podem creure i molt menys que aquests senyors fossin de Lliga Catalana.

Ja serà digne de fer-ho notar quan els senyors de Lliga Catalana demostraran alguna vegada que executen algunes obres més econòmicament que les efectuades per ordre dels homes d'Esquerra, quan eren al comandament de la nostra ciutat, i encara més important encara a veure quan podran demostrar que protegeixen més sincerament i honradament els obrers gironins.